

Gouda daagt uit!

Coalitieakkoord voor de bestuursperiode 2014-2018

**gemeente
gouda**

juni 2014

Inhoud

Inleiding	3
Preambule: bestuursstijl	5
Beleidsakkoord	7
1. Investeren in de lokale economie en werkgelegenheid.	8
2. Een succesvolle transitie en transformatie in het sociaal domein.	10
3. Bevorderen van de aantrekkelijkheid van Gouda	12
Regionale samenwerking	15
Financieel kader	17

Inleiding

Gouda heeft veel te bieden en er liggen genoeg kansen om het beste uit de stad en haar inwoners te halen. Het is een uitdaging om dat te realiseren, voor inwoners, bedrijven, instellingen en bestuurders. Voor u ligt het akkoord 2014-2018 van de nieuwe bestuurscoalitie: Gouda daagt uit! Hierin beschrijven wij onze ambities als coalitiepartijen en onze bijdrage die we willen leveren aan de uitdagingen waar de stad voor staat.

Wij zien de komende periode als een van transitie. Er is sprake van een overgang vanuit de crisis naar economisch herstel, maar ook van overheveling van Rijkstaken en meer verantwoordelijkheid voor de samenleving. De nieuwe coalitie staat voor een beleid waarbij de kracht van onze mooie, historische stad centraal staat. Aan het eind van onze bestuursperiode willen we bereikt hebben dat onze inwoners, bedrijven en instellingen trots(er) zijn op Gouda en dat onze stad wordt gezien als een uitstekend voorbeeld van een plek waar het goed ondernemen, werken, wonen en recreëren is. Ook versterken we de kracht van de gemeente door voorzichtig met de financiële middelen om te gaan.

Voorliggend coalitieakkoord is tot stand gekomen in samenwerking tussen D66, Partij van de Arbeid, Gouda Positief, VVD en GroenLinks. Deze diversiteit in partijen zorgt voor een breed draagvlak in de stad. Het akkoord is opgebouwd uit drie delen: (1) een preambule over de bestuursstijl, een deel dat onze ideeën bevat voor een opener bestuursstijl en een stevigere positie van de gemeenteraad, (2) een beleidsakkoord, met onze beleidsmatige ambities en (3) de - met name financiële - kaders voor ons beleid.

Innovatief burgerschap

Een rode draad in dit programma is de intentie van deze coalitie om (nog meer) ruimte te bieden aan innovatief burgerschap en ondernemerschap. Het organiserend vermogen van inwoners, organisaties en ondernemers neemt toe. Mensen zijn aan de slag; dat kan ook als vrijwilliger, mantelzorger of door bij te dragen aan de kwaliteit van de publieke ruimte. Deze toenemende eigen kracht en initiatief, in combinatie met afnemende overheidsmiddelen, betekent dat de gemeente op een andere voet samen gaat werken met de stad. We zijn als overheid meer partner in een breder netwerk van actoren en moeten de kunst van het loslaten leren. De gemeente zal soms bewust 'op haar handen gaan zitten' om initiatieven te bevorderen. Inwoners, organisaties en ondernemers moeten ruimte krijgen om initiatieven te ontplooien, ook als die wellicht niet helemaal passen binnen de inhoudelijke of technische richtlijnen die binnen de gemeente gelden. Ook in het sociaal domein bouwen we in toenemende mate op de eigen kracht en regie van inwoners. De overheid is er vanzelfsprekend voor mensen die het op eigen kracht (nog) niet af kunnen.

Fractievoorzitter D66

Fractievoorzitter Partij van de Arbeid

Fractievoorzitter Gouda Positief

Fractievoorzitter VVD

Fractievoorzitter GroenLinks

Preambule: bestuursstijl

Algemeen

- Het Goudse gemeentebestuur spreekt de ambitie uit om een stap voorwaarts te zetten met de open bestuursstijl.
- Een meer open en transparante bestuurscultuur zal op verschillende wijzen zichtbaar zijn, onder andere via een bredere blik naar buiten, een positieve grondhouding bij andere ideeën en nieuwe initiatieven, en meer ruimte voor burgerparticipatie.
- Dat moet leiden tot een kwalitatief beter debat in de raad en met de stad: de gemeente is er voor haar inwoners en niet andersom.

Kansgerichte benadering

- Kenmerkend voor de bestuurscultuur is dat Goudse bestuurders opereren vanuit een kansgerichte benadering.
- Initiatieven vanuit de raad of vanuit de stad worden in eerste instantie beoordeeld op kansen en mogelijkheden. Dit vraagt (zowel van bestuurders als ambtenaren) om een open mindset en een 'ja, mits'-mentaliteit (versus 'nee, tenzij').
- Kansgericht impliceert niet dat alle ideeën doorgang kunnen vinden. Het gemeentebestuur en het ambtelijk apparaat zijn in staat om tijdig 'nee te zeggen' indien initiatieven of ideeën om gegronde redenen niet haalbaar of realistisch zijn. Dit vergt uitleg en communicatie.

Samenwerking college en raad

Bevordering dualisme

- De coalitiepartijen hebben de basis gelegd voor de komende periode door het opstellen van een beleidsakkoord op hoofdlijnen, aangevuld met een financieel kader. Elke partij in de raad, of deze partij nu wel of niet behoort tot de coalitie, wordt uitgenodigd om - als aanvulling op het beleidsakkoord- voorstellen te doen voor afspraken over andere thema's of doelstellingen. Dit geeft alle, ook kleinere, fracties de gelegenheid om

een thema voor te dragen en te laten accorderen door de raad. Dit bevordert de samenwerking en betrokkenheid in de raad. De kwaliteit van het debat neemt toe. De wijze waarop deze aanvullende afspraken invulling krijgen, wordt in gezamenlijk overleg in de raad bepaald.

- Transparantie van bestuur is leidend. Het college is aanspreekbaar op de beleidsresultaten in de verschillende portefeuilles en informeert de raad hier tijdig over, zodat bijsturing mogelijk is.
- Door de nieuwe vorm van samenwerking tussen college en raad vermindert de scheidslijn tussen coalitie en oppositie, en kunnen college en raadsfracties in aanvulling op het beleidsakkoord beter gebruik maken van de mogelijkheden om op zoek te gaan naar (wisselende) meerderheden voor hun voorstellen.
- We willen een transparante procedure voor de benoeming van de functie van vicevoorzitter van de raad.
- Conform de ingezette lijn van het overgangspresidium vindt de benoeming van de vicevoorzitter en leden van het presidium plaats op basis van kwaliteiten en competenties.

Omgangsvormen

- College en raad zijn beide in staat om in een goede sfeer van mening te verschillen. Ook als de standpunten erg uiteen liggen, blijft er ruimte voor een constructieve discussie.
- Standpunten worden altijd op hun merites beoordeeld, dus ook als zij afkomstig zijn van een minderheid.
- Om andere of nieuwe ideeën positief tegemoet te kunnen treden, is luisteren belangrijker dan zenden. Bovendien is er een cultuur van elkaar iets 'gunnen': alle partijen hebben evenveel recht om successen te boeken in de stad.
- We zien een rol voor alle raadsleden, en in het bijzonder het presidium in het aanspreken van elkaar op gedrag en werkwijze.

Evaluatie

- Ieder jaar evalueren college en raad gezamenlijk de wijze van samenwerking en toetsen de praktijk aan de in dit akkoord gedefinieerde gewenste bestuursstijl.

Samenwerking bestuur en stad

Innovatief burgerschap

- De intrinsieke kracht die aanwezig is bij inwoners, bedrijven, instellingen en andere spelers in het publieke domein wordt verder aangeboord. Om de kracht en de creativiteit van de Goudse samenleving optimaal te benutten, staan we een bestuursstijl voor, waarin gezamenlijke verantwoordelijkheid en het bundelen van krachten belangrijke principes zijn.
- Er ontstaat meer ruimte voor burgerparticipatie en invloed van buitenaf. We zoeken hierbij nadrukkelijk naar nieuwe, moderne wijzen van samenwerking en participatie, onder andere ook met benutting van moderne media. Het stadsbestuur is niet alleen iets van een college en een raad, noch beperkt het zich tot hetgeen in het beleidsakkoord staat.
- Dat betekent in elk geval dat het Goudse bestuur (zoveel als mogelijk en wenselijk) ruimte laat voor verschillen en durft los te laten.
- De interne vergaderefficiëntie wordt komende bestuursperiode versterkt, waardoor meer interactie met de stad kan plaatsvinden.

Dienstverlening & Communicatie

- De dienstverlening aan inwoners en bedrijven wordt verder geprofessionaliseerd. Dat betekent in elk geval dat:
  - o bij vragen, opmerkingen, klachten of andere verzoeken aan het gemeentebestuur de indiener een tijdige en heldere reactie terug krijgt.
  - o het belangrijk is dat Gouvenaars tevreden zijn over de kwaliteit van de dienstverlening door de gemeente en dat de gemeente dit periodiek blijft meten.
  - o we streven naar zoveel mogelijk gedigitaliseerde dienstverlening voor inwoners en bedrijven in 2020. Dit zorgt voor snelheid en lastenverlichting, en kostenreductie.
- Het gemeentebestuur zal bewoners en andere betrokkenen optimaal informeren als er iets belangrijks verandert in hun buurt of wijk. Tijdigheid, duidelijkheid, eenvoudig taalgebruik en eenduidigheid in de communicatie en informatievoorziening staan daarbij voorop.
- Gekoppeld aan de jaarverslaglegging komt er een kort 'YouTube'-filmpje waarin de voortgang voor het publiek toegankelijk wordt gemaakt.

Bestuurlijke integriteit en transparantie

- De integriteit van het bestuur en de gemeenteraad behoeft blijvende aandacht. Het openbaar maken van nevenfuncties van raadsleden en de leden van het college is het uitgangspunt om belangenverstrengeling te voorkomen. De Goudse gedragscode integriteit politieke ambtsdragers wordt onderschreven.
- Burgemeester en wethouders worden opgeroepen terughoudend om te gaan met het maken van buitenlandse dienstreizen.
- Burgemeester en wethouders worden opgeroepen de door hun ingediende declaraties op jaarbasis te publiceren.

Beleidsakkoord

Gouda daagt uit! Geïnspireerd door onze mooie stad hebben wij een aantal beleidsmatige uitgangspunten en concrete doelstellingen geformuleerd voor de bestuursperiode 2014-2018. Daarbij gaan we ervan uit dat de belangrijkste uitdagingen op drie terreinen liggen.

In het sociale domein, waar de gemeente vanaf 2015 invulling moet gaan geven aan een groot aantal nieuwe taken en verantwoordelijkheden, die direct raken aan onze inwoners, maar met een budgetkorting overkomen van het Rijk. Op economisch vlak, om bedrijven, ondernemers en bezoekers te stimuleren naar Gouda te komen, hetgeen doorwerkt in de werkgelegenheid. Gouda moet bovendien een prettige en duurzame stad zijn om te wonen en recreëren. Op financieel terrein, omdat de teruglopende Rijksmiddelen voor het bestaande takenpakket alsmede de financiële positie van de gemeente noodzakelijk tot een nieuwe bezuinigingsronde. De coalitiepartijen hebben de ambitie een beleid te voeren waarin bezuinigen, hervormen en investeren nadrukkelijk samen gaan.

De coalitiepartijen hebben bewust gekozen voor een akkoord dat tegelijkertijd richting en ruimte biedt. Concreet betekent dit dat vooral die thema's aan de orde komen, waarop de coalitiepartijen een koerswijziging willen maken of waarvan zij het noodzakelijk achten om aan de voorkant heldere afspraken te maken voor de gehele bestuursperiode. Sommige (beleids-)thema's komen door deze opzet op hoofdlijnen dus niet of slechts beperkt aan bod in dit akkoord. Dat betekent niet dat de partijen geen belang zouden hechten aan deze beleidsthema's.

Dit beleidsakkoord is opgebouwd langs de lijn van de drie speerpunten die wij zien voor de bestuursperiode 2014-2018 en die we in samenspraak met inwoners, andere samenwerkingspartners in de stad en met de brede regio willen realiseren.

Speerpunten bestuursperiode 2014-2018:

- 1. Investeren in de lokale economie en werkgelegenheid door een beter vestigingsklimaat en een sterkere link tussen bedrijfsleven, onderwijs en gemeente.**
- 2. Een succesvolle transitie en transformatie in het sociaal domein waarbij we eigen kracht stimuleren en een vangnet bieden voor wie het nodig heeft.**
- 3. Bevorderen van de aantrekkelijkheid van Gouda voor inwoners, bedrijven en toeristen.**

D66, PvdA, Gouda Positief, VVD en GroenLinks zijn ervan overtuigd dat voorliggend akkoord een mooi perspectief biedt voor Gouda. De coalitiepartijen zijn aanspreekbaar op het neerzetten van zichtbare resultaten op de uitgesproken ambities.

1. Investeren in de lokale economie en werkgelegenheid

door een beter vestigingsklimaat en een sterkere link tussen bedrijfsleven, onderwijs en gemeente.

1.1 Visie en uitgangspunten

Bedrijven en ondernemers zijn de belangrijkste spelers bij het realiseren van economische groei.

Gouda is gebaat bij een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven, in het bijzonder voor het MKB en ZZP-ers. Maar Gouda is ook bijzonder gunstig gelegen voor grotere bedrijven. Een groei van het aantal ondernemingen creëert extra banen in Gouda. De ambitie om de werkgelegenheid snel te vergroten, maakt dat het wenselijk is om in te zetten op een actief acquisitiebeleid, zodat nieuwe bedrijven zich in de stad willen en kunnen vestigen. We bieden ruimte voor ondernemerschap en verminderen regeldruk. We bestrijden leegstand. De uitvoering van het Actieprogramma Economie wordt gecontinueerd.

Het verbeteren van de aansluiting tussen het regionale onderwijs en de arbeidsmarkt is cruciaal. De gemeente

brenkt partijen uit het relevante netwerk aan tafel om in overleg te treden over betere samenwerking en nieuwe, innovatieve mogelijkheden. Maatwerk is daarbij noodzakelijk. De coalitie wil aansluiten op de ambitie van scholen en bedrijfsleven om hoogwaardige praktijkopleidingen (waaronder MBO) te versterken en om nieuwe praktijkopleidingen naar Gouda te halen. Ook de kans om een brede HBO-instelling aan te trekken laten we niet schieten. Met meer praktijkgerichte vakopleidingen kan de jeugdwerkloosheid tegen worden gegaan en het Goudse vestigingsklimaat een impuls krijgen.

Onderwijs vormt een essentiële schakel in de ontwikkeling van mensen. Door goede opleiding en scholing krijgt iedereen een zo goed mogelijke positie op de arbeidsmarkt. Dit is de basis voor het in eigen kracht zetten van iedere Gouwenaar. We willen meer inzicht bieden in het aanbod en de kwaliteit van het Goudse onderwijs.

1.2 Doelstellingen

1. Binnen het Actieprogramma Economie brengen we de volgende accenten aan:
  - a. gemeentelijke ondersteuning (faciliteren, belemmeringen wegnemen) van ondernemersinitiatieven in combinatie met werkgelegenheidsontwikkeling, ook voor arbeidsgehandicapten;
  - b. intensivering van het overleg met ondernemersverenigingen;
  - c. meer aandacht voor publiek-private samenwerking;
  - d. in samenspraak met ondernemers wordt een nieuwe winkelvisie ontwikkeld, waarin Het Nieuwe Winkelen een centraal element vormt.
2. De gemeente treedt als actieve netwerkpartner op om de aansluiting tussen bedrijfsleven en onderwijs te verbeteren, bijvoorbeeld met een techniekpact of met stages.
3. We verbeteren het lokale vestigingsklimaat via maatwerk, financiële en andere prikkels, waaronder:
  - a. minder administratieve lasten- en gelddruk voor ondernemers;
  - b. een pilotproject regelarme zone bijvoorbeeld in de Goudse Poort of het stationsgebied;
  - c. flexibel omgaan met bestemmingsplannen en -functies;
  - d. ruime winkelpenstelling: het huidige koopzondagenbeleid wordt ten minste voortgezet, waar-
bij in het eerste bestuursjaar een verruiming van de categorieën binnen de huidige beleidskaders plaatsvindt. Vervolgens bezien we in de loop van de bestuursperiode of verdere liberalisering wenselijk en mogelijk is.
4. Er komt een modernisering van de Goudse marktverordening, zodat nieuwkomers makkelijker kunnen toetreden en de locatie van de markt flexibeler wordt.
5. We zetten ons actief in om nieuwe bedrijven en winkels naar Gouda te halen en om bestaande ondernemingen te behouden in de stad. Het is onze ambitie om per jaar minimaal 1 groter bedrijf naar Gouda te halen.
6. We voeren een campagne richting bedrijfsleven om de voordelen van Gouda en de regio te benadrukken.
7. We gaan in overleg met het onderwijs over het invoeren van een onderwijsaanbodkaart.
8. Waar wenselijk en mogelijk wordt het instrumentarium voor de aanpak van leegstand uitgebreid en worden leegstaande panden (eventueel tijdelijk) benut als woonruimte; hiertoe wordt in 2015 een pilot jongerenhuisvesting opgestart.

2. Een succesvolle transitie en transformatie in het sociaal domein

waarbij we eigen kracht stimuleren en een vangnet bieden voor wie het nodig heeft.

2.1 Visie en uitgangspunten

In deze bestuursperiode zal de implementatie van de decentralisaties in het sociaal domein veel aandacht vragen. De gemeente krijgt er met ingang van 1 januari 2015 nieuwe taken en verantwoordelijkheden bij op het terrein van zorg, jeugd en werk. De gemeente kan de vanuit het Rijk en de Provincie over te hevelen taken dichterbij de inwoner/cliënt uitvoeren en op innovatieve wijze organiseren. De gemeente is immers als eerste aanspreekpunt voor inwoners beter aanspreekbaar op de kwaliteit van de taakuitvoering. We krijgen zeggingskracht over meerdere instrumenten in het sociaal domein, waardoor we mensen passende oplossingen én maatwerk kunnen bieden. Anderzijds kijken wij ook nadrukkelijker naar hetgeen mensen in hun eigen netwerk van familie, vrienden en burens kunnen oplossen. We vertrouwen op eigen kracht en regie van de samenleving, maar zorgen wel voor een maatschappelijk vangnet. De overheid heeft een taak om mensen te ondersteunen die het (nog) niet zelf kunnen. We hopen in 2018 terug te kijken op een succesvolle decentralisatie en transformatie in het sociale domein, en het vertrouwen van de Gouwenaren te winnen dat de gemeente de nieuwe taken in het sociaal domein goed uitvoert.

Werk en inkomen

Actieve deelname van iedereen in de samenleving is voor ons een wezenlijk uitgangspunt. Werk en inkomen heeft daarbij de hoogste prioriteit. Werken loont op meerdere vlakken en bestrijdt ook (pro)actief armoede. We houden het huidige armoedebeleid intact, maar kijken wel naar een zo effectief mogelijke inzet van middelen. De gemeente zet nog actiever in op het bestrijden van jeugdwerkloosheid en werkloosheid bij werknemers boven de 45 jaar. We focussen op wat mensen wél kunnen en niet op beperkingen. Mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en uitkeringsgerechtigden moeten naar vermogen actief worden, door re-integratieactiviteiten (gericht op het verkrijgen van een betere positie op de arbeidsmarkt), het verrichten van vrijwilligerswerk of een andere vorm van zinvolle dagbesteding. Dit soort activiteiten mogen overigens niet leiden tot het verdringen van reguliere banen. We handhaven strikt op misbruik van uitkeringen.

Zorg

Op 1 januari 2015 start Gouda ook met de uitvoering van de nieuwe taken rond zorg. We werken tegelijkertijd ook aan de transformatie naar meer integrale zorgverlening en betere regie, en daarmee minder bureaucratie. We doen dit zo adequaat mogelijk met oog voor alle inwoners en door middel van maatwerk, zoals PGB. Uitgangspunt daarbij is: één gezin, één plan, één regisseur. De vraag naar zorg wordt zoveel mogelijk in samenspraak tussen cliënt en professionals bepaald. Kwaliteit van het professionele aanbod is vanzelfsprekend. De toegang tot zorg wordt zoveel mogelijk onafhankelijk bepaald door professionele krachten. We creëren ruimte voor kleinschalige, wijkgerichte zorgaanbieders.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn de steunpilaren van de samenleving en moeten goed gefaciliteerd worden. Gouda heeft relatief veel vrijwilligers en het belang van vrijwilligers neemt de komende periode nog toe. Het Vrijwilligersinformatiepunt en een terugkerend Vrijwilligersfeest vinden we belangrijk, mede om de waardering voor deze actieve groep Gouwenaren te blijven onderstrepen.

De gemeente geeft jongeren de positieve aandacht die ze verdienen. We kijken niet alleen naar 'probleemjongeren'. Scholing is hiervoor een belangrijk instrument, maar ook de jeugdlintjes en de kinderburgemeester genereren positieve aandacht. We zien het als onze missie om jongeren, van welke komaf of opleidingsniveau dan ook, nog meer betrokken te laten worden bij Gouda, bijvoorbeeld als vrijwilliger.

Afgelopen jaren hebben de wijkteams veel zaken voor elkaar gekregen. Tegelijkertijd willen we nieuwe manieren van samenwerking stimuleren op buurt-, wijk- en stadsniveau. Daarom willen we in overleg met de stad zoeken naar andere manieren om zoveel mogelijk bewoners te bereiken en te activeren. Tevens bieden we meer ruimte aan bestaande en nieuwe initiatieven vanuit de samenleving, bijvoorbeeld via de inzet van moderne media.

2.2 Doelstellingen

1. We handhaven en herijken op onderdelen het integraal armoedebeleid, gericht op het voorkomen van schulden (preventie) en het snel in kaart brengen van dreigende problemen (vroegsignalering). De schuldhulpverlening moet op orde blijven. Hoofddoel is mensen in het arbeidsproces te reintegreren en sociale uitsluiting voorkomen. Door een focus op jeugd willen we 'overerven' van armoede zoveel mogelijk tegengaan.
2. Met de vorming van sociale teams wordt de zorg, inclusief welzijn nieuwe stijl, dichtbij mensen georganiseerd zodat die laagdrempelig toegankelijk is en maatwerk mogelijk is.
3. Het is belangrijk dat SW-bedrijf Promen een gezonde toekomst tegemoet gaat. Daarom zetten wij in op een vergroting van de zelfvoorzienendheid van deze organisatie.
4. De gemeente zal gedurende het overgangsjaar 2015 extra aandacht besteden aan de communicatie over de decentralisaties.
5. Via een Kinderfonds worden vooral particuliere middelen aangetrokken om kinderen, die in moeilijke financiële omstandigheden opgroeien, in staat te stellen mee te doen aan maatschappelijke, sociale en culturele contacten, en hen daartoe de nodige middelen/goederen te verschaffen.
6. We stimuleren multifunctioneel gebruik van maatschappelijke accommodaties. We gaan werken met het Buurthuis van de toekomst-concept, waarmee samenwerking tussen maatschappelijke instellingen in wijken en buurten wordt bevorderd.
7. Er komt een extern onderzoek naar de toekomst van sport in Gouda (in relatie tot bevolkingsopbouw, spreiding over stad, relatie commerciële sportorganisaties, zelfredzaamheid/vrijwilligersinzet, maatschappelijke rol). We zetten in op gedeelde accommodaties voor meerdere verenigingen, kostendekkende huurtarieven en ruimte voor eigen verdienvermogen.
8. We willen bestaande voorzieningen voor jongeren in de stad in stand houden, zoals de Kinderbibliotheek en het Jeugdtheaterhuis.
9. We onderzoeken de toekomst van de wijkteams in relatie tot nieuwe, innovatieve vormen van burgerparticipatie en zelf-organisatie. Er komt via de Goed voor Gouda-regeling budget voor innovatief burgerschap, waar ook het resterende wijkaanpak-budget in ondergebracht zal worden.

3. Bevorderen van de aantrekkelijkheid van Gouda

voor inwoners, bedrijven en toeristen.

3.1 Visie en uitgangspunten

Gouda moet een aantrekkelijke stad zijn om te werken, te ondernemen en te recreëren. Een stad met een 'quality of life', in termen van een aantrekkelijke, levendige binnenstad met historisch erfgoed en voorzieningen. En ook een schone, duurzame en veilige stad, vanzelfsprekend ook buiten de binnenstad. Om de aantrekkingskracht van Gouda verder te versterken, is slimme stadsmarketing nodig. De toeristische sector is van groot belang voor Gouda, niet in de laatste plaats voor de werkgelegenheid. We willen 1 miljoen bezoekers op jaarbasis binnenhalen vanaf 2017.

Gouda is van oudsher een tolerante stad waar een plek is voor iedereen. Dat willen wij graag blijven uitdragen in alles wat we doen.

We stellen een breed cultuur-/erfgoedfonds in, waarmee we ook particuliere middelen willen aantrekken. We zetten in op maatschappelijke en economische benutting van de Goudse monumenten, met respect voor het cultureel-historisch erfgoed, en zoveel als mogelijk met behoud van publieke toegankelijkheid.

We willen meer flexibiliteit en mogelijkheden voor innovatie in relatie tot bouwen, wonen en herbestemming van panden. Dat betekent ruimte voor creatieve vormen van huisvesting. Gouda moet een aangename woonstad zijn voor alle generaties, met een divers woningaanbod en voor elke (nieuwe) inwoner een (passende) woning. We hechten belang aan voldoende betaalbare huur- en koopwoningen, ook voor starters/eenpersoonshuishoudens.

De gemeente Gouda wil een voorbeeldrol vervullen als het gaat om duurzaamheid en heeft de ambitie om ook de komende jaren tot de duurzaamste gemeenten van Nederland te behoren. We willen met een maatschappelijke vergroeningsagenda stimuleren dat er ook breder in de stad een verdere verduurzaming plaats vindt.

Gouda is een uniek stedelijk knooppunt voor auto, OV en fiets. De bereikbaarheid van en doorstroming binnen

Gouda moeten op orde zijn. Dit stimuleert ook de economie. Er komt een actualisatie van de mobiliteitsvisie met realistische doelstellingen, waarbij alle mogelijkheden voor een betere doorstroming (bijvoorbeeld via regelarme verkeerszones) bekeken worden. Ook is hierin aandacht voor bereikbaarheid, fietsveiligheid en parkeren. Er wordt geïnvesteerd in een modernere parkeerverwijzing.

Een integrale veiligheidsaanpak, met zowel aandacht voor preventie als repressie is van belang voor inwoners en bezoekers. Dit betekent ook dat we het veiligheidsinstrumentarium, dat afgelopen jaren met een tijdelijke impuls vanuit Rijksmiddelen is ingezet, evalueren op effectiviteit. Criminaliteit en hinderlijke overlast worden onverminderd stevig aangepakt. Er komt meer aandacht voor de communicatie over veiligheid, zowel richting inwoners als richting media, ook met het oog om burgerbetrokkenheid van bewoners bij veiligheid in hun eigen buurt te stimuleren. We zetten in op slimmer cameratoezicht.

3.2 Doelstellingen

1. We maken extra middelen vrij voor stadsmarketing, gericht op:
  - a. het thema kaas;
  - b. het mogelijk maken van kleinere activiteiten en evenementen (ook op zondag);
  - c. het profileren Gouda als uitvalsbasis voor het Groene Hart en als waterstad.
2. Particuliere initiatieven om de havensluis te openen en het lobbyen voor externe middelen (Provincie/Rijk/EU-subsidies, particulieren) worden bestuurlijk gesteund.
3. We geven een impuls aan de levendigheid van de binnenstad door het combineren van functies (o.a. wonen boven winkels) en vernieuwing van het terrassenbeleid.
4. De woonvisie wordt uiterlijk in 2015 vastgesteld. Het woonbeleid krijgt de volgende accenten:
  - a. meer samenhang tussen wonen en zorg;
  - b. prestatieafspraken met woningbouwcorporaties, onder andere over het aantal sociale woningen en de thema's duurzaamheid en veiligheid;
  - c. stimuleren woningbezit: we continueren de starterslening en promoten moderne financieringsmethoden zoals huurkoop en/of financiering door bouwers;
  - d. deregulering: ruimte voor particulier opdrachtgeverschap en creativiteit/flexibiliteit in het omgaan met bestemmingsplannen.
5. Gouda voldoet met 33% sociale woningbouw aan de landelijke norm. In kwantitatief opzicht willen we blijven voldoen aan de norm (o.a. nieuwbouw in Westergouwe), maar ook inzetten op in- en doorstroom in de sociale woningbouwsector en de vrije markt aan te sporen voldoende (huur)woningen voor middeninkomens te bouwen. Om inzicht te krijgen in de woonlasten van huishoudens in alle categorieën verrichten we in het kader van de op te stellen woonvisie een woonlastenonderzoek.
6. Westergouwe ontwikkelen wij stap voor stap indien daar in de markt belangstelling voor is. We zijn voor de uitrol van fase II. Westergouwe wordt een toekomstbestendige en duurzame wijk met ruimte voor particulier opdrachtgeverschap en waar mogelijk welstandsluw.
7. Het bestaande woonwagengebeleid wordt gecontinueerd.
8. We streven naar een optimale prijs-kwaliteit verhouding voor het beheer van de openbare ruimte en onderzoeken hoe dit het beste vorm krijgt na afloop van het contract met Cyclus (2018).
9. We gaan in gesprek over de ontwikkeling van het zuidelijk stationsgebied op basis van het bewonersinitiatief. We nemen daarbij een definitief besluit over de locatie van het busstation.
10. We stellen een maatschappelijke vergroeningsagenda op met inwoners, bedrijven/ondernemers en organisaties in de stad. Via een duurzaamheidsmakelaar worden groene initiatieven uit de stad bij elkaar gebracht en zonedig ondersteund. We stellen budget beschikbaar voor vergroeningsprojecten op basis van cofinanciering.
11. Gouda is een Fairtrade Gemeente. Dat moet zo blijven en waar mogelijk bouwen we dit verder uit, onder andere door:
  - a. een duurzaam gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid en social return on investment (SROI);
  - b. voorstellen aan de raad te voorzien van een duurzaamheidsparagraaf;
  - c. daken van gemeentelijke panden beschikbaar te stellen voor zonnepanelen.
12. Er vindt een evaluatie van het veiligheidsinstrumentarium plaats (onder andere cameratoezicht, stadstoezicht, Veiligheidshuis, stadsmarinier, Top 60-aanpak, Veiligheidsregio etc.).
13. Het voorkomen van jeugdcriminaliteit krijgt meer prioriteit. De gemeente stimuleert dat scholen, welzijnswerk nieuwe stijl en sportverenigingen aandacht besteden aan preventie.
14. We gaan door met de huidige verkoop van vastgoed conform de vastgoednota. We zetten in op verkoop van het complex aan de Spieringstraat / Groeneweg (onder andere het Weeshuis) en maken ook tijdelijke benutting/creatieve concepten mogelijk.
15. De PWA-kazerne moet een passende maatschappelijke functie houden, bijvoorbeeld een school en/of een gebedshuis.

Regionale samenwerking

Een slagvaardige en herkenbare regio in het Groene hart is nodig om de samenwerking aan te gaan met de grootstedelijke regio's van de Randstad. Om een vitale stad te blijven, is Gouda erbij gebaat dat de positie van de regio (Midden-Holland) wordt versterkt en de centrale functie van Gouda in die regio wordt gecontinueerd.

Kansen voor regionale samenwerking moeten optimaal benut worden, waarbij we in het bijzonder kansen voor samenwerking zien op het vlak van economie, werkgelegenheid, duurzaamheid, recreatie en toerisme, sociaal domein, bereikbaarheid, bodemproblematiek en woningbouw. Lobbywerk richting Provincie, Rijk en EU kan veelal effectiever in samenwerking met de regio worden georganiseerd. Elk voorstel tot intergemeentelijke samenwerking wordt kritisch beoordeeld op een aantoonbare meerwaarde op het gebied van efficiency (kosten, kennisbundeling, slagkracht), inhoudelijke meerwaarde en democratische legitimiteit.

Doelstellingen

1. Samenwerking in De Nieuwe Regio wordt gecontinueerd.
2. We zetten de samenwerking op het terrein van de bedrijfsvoering met Waddinxveen en Zuidplas voort en staan open voor uitbreiding met andere gemeenten.
3. De regionale samenwerking in de Zuidvleugel en met Alphen aan den Rijn en Woerden wordt versterkt. Gekeken wordt naar samenwerkingsmogelijkheden met andere gemeenten en regio's die passen bij de vraagstukken waar Gouda zich voor gesteld ziet.
4. Op het terrein van toerisme en recreatie blijven we de samenwerking binnen De Nieuwe Regio en met (de gemeenten rondom) Alphen en Woerden opzoeken.
5. De lobby in relatie tot de bodemproblematiek wordt geïntensiveerd.

Financieel kader

Solide en transparant financieel beleid

Wij hechten aan een solide en transparant financieel beleid. Dat betekent concreet dat we:

- voorzichtig en verstandig omgaan met de publieke middelen die ons ter beschikking worden gesteld.
- inzetten op een realistische en sluitende meerjarenbegroting.
- bij financiële afwegingen zowel de korte- als de lange-termijn effecten meenemen.
- significante afwijkingen melden aan de raad, en hier zonodig maatregelen op nemen.
- van het college een integrale werkwijze verwachten en dat meerdere wethouders zijn betrokken bij grote thema's.
- kiezen voor een begroting en jaarrekening die helder en transparant zijn en waarvan concrete sturingsindicatoren onderdeel vormen.

Tussentijdse mee- en tegenvallers

- Tegenvallers zullen wij in het jaar dat zij zich voordoen zoveel mogelijk direct compenseren met maatregelen.
- Meevallers voegen wij toe aan de algemene reserve; pas daarna vindt in de raad besluitvorming plaats over de allocatie daarvan, waarbij de voorkeur van de coalitie uitgaat naar één van de volgende opties (in willekeurige volgorde):
  - o handhaving van dit bedrag in de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen;
  - o inzet ten behoeve van (brede) economische versterking;
  - o inzet in het sociaal domein; en/of
  - o lastenverlichting.

Code rood

Indien zich onvoorziene externe ontwikkelingen voor doen waardoor het weerstandsvermogen een negatief saldo dreigt te krijgen, spreken we van code rood. In geval van

code rood nemen we als coalitiepartijen onze verantwoordelijkheid en doen we al het mogelijke om een situatie van preventief toezicht te voorkomen. Dat betekent onder andere dat wij:

- bij code rood geen enkele maatregel bij voorbaat als taboe beschouwen;
- de raad tijdig consulteren; en
- een zorgvuldig communicatietraject richting de stad organiseren om de keuzes toe te lichten.

Weerstandsvermogen

We willen het weerstandsvermogen op een verantwoord niveau brengen en daartoe:

- de meer geavanceerde Monte Carlo-methodiek voor het berekenen van het benodigde weerstandsvermogen invoeren met ingang van 1 januari 2015;
- de spaaroptie in de meerjarenbegroting handhaven met een aangepaste fasering.

Bestemmingsreserve 3D's

In de programmabegroting 2015 zullen wij een bestemmingsreserve voor de drie decentralisaties introduceren. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De resterende middelen uit de bestaande reserve sociaal domein worden overgeheveld naar de nieuwe bestemmingsreserve 3D's.
- De bestemmingsreserve 3D's blijft de gehele periode 2015-2018 in tact en telt mee in de definitie van het weerstandsvermogen.
- De ontschotting van het Rijk in relatie tot de middelen voor de decentralisaties wordt optimaal benut; dat betekent dat de ruimte om te schuiven tussen de middelen op lokaal niveau in tact blijft.
- En in principe kan alleen voor tegenvallers die de decentralisaties raken een onttrekking geschieden aan de bestemmingsreserve 3D's; overige tegenvallers lopen in eerste instantie via de algemene reserve.

Leningenplafond

De gemeente Gouda is kwetsbaar als het gaat om haar schuldpositie. Wij willen de (langlopende) schuld daarom maximeren door een leningenplafond in te stellen op € 350 miljoen in de periode 2014-2018. Daarbij geldt een hardheidsclausule, omdat er geen onnodig knellende werking van een leningenplafond mag uitgaan. De clausule zal alleen worden geëffectueerd in uitzonderlijke situaties, in overleg met de gemeenteraad.

Lokale lasten

We willen de lokale lasten in principe niet verder laten stijgen dan nodig. Dat betekent dat we:

- de OZB niet verder laten stijgen dan de inflatie. Indien het financiële plaatje het toe laat, willen we in latere jaren een OZB-verlichting realiseren. We onderzoeken in 2015 of een nieuwe OZB-systematiek, die beter gekoppeld is aan de woningwaarde, kan worden ingevoerd.
- de systematiek voor de bekostiging van de riolering herzien en toekomstbestendig maken (binnen de wettelijke kaders en met inachtneming van het leningenplafond). Handhaving van de bestaande systematiek zou namelijk leiden tot een extreme stijging van de rioolheffing. Dat vinden wij onaanvaardbaar voor onze inwoners en ondernemers. Veel gemeenten in Nederland lopen tegen dezelfde problematiek aan en in Gouda wordt dit nog eens versterkt door de zakkende bodem. De uitkomsten van de herziening zijn beschikbaar ten behoeve van de actualisering van het Gemeentelijk Rioleringsplan. De herziening heeft wel tot gevolg dat de rioolheffing vanaf 1 januari 2015 stijgt, maar veel minder sterk dan als we de bestaande systematiek zouden handhaven.
- het principe hanteren dat afval scheiden loont, en hiertoe gespiegeld inzamelen invoeren waar dit redelijkerwijs kan. Tegen afvaldumpen wordt opgetreden. Hierdoor kan wellicht een daling van vaste afvalstoffenheffing worden gerealiseerd, maar een schone stad blijft ons uitgangspunt.
- de hondenbelasting omwille van de 'vervuiler betaalt' handhaven, maar deze wel terugbrengen tot een kostendekkend niveau vanaf 2016.

Omvang taakstelling

De gemeente Gouda staat in de periode 2015-2018 voor een grote taakstelling, met name vanwege kortingen op Rijksmiddelen. We gaan uit van een bezuinigingsopgave van € 7,8 miljoen structureel vanaf 2018. In de periode 2015-2018 zullen we deze reeks als volgt opbouwen:

- 2015: € 4,4 miljoen
- 2016: € 4,9 miljoen
- 2017: € 6,0 miljoen
- 2018: € 7,8 miljoen

Deze bezuinigingsreeks zal worden verwerkt in de programmabegroting 2015-2018.

Invulling taakstelling

Bij de invulling van de taakstelling nemen we de volgende uitgangspunten:

- Er wordt niet bezuinigd op armoedebeleid.
- We bezuinigen verantwoord, zowel op de ambtelijke organisatie (personeel en bedrijfsvoering) als op programmakosten.
- Beleidskeuzes verdienen de voorkeur boven de kaasschaafmethode.
- In principe compenseren we kortingen die het Rijk oplegt bij decentralisaties van taken niet uit eigen middelen.
- Het is wenselijk om het verschil tussen de hoeveelheid middelen die Gouda van het Rijk krijgt voor veiligheid en de feitelijke Goudse uitgaven aan veiligheid te verkleinen, zonder dat dit ten koste gaat van de veiligheid en de veiligheidsbeleving van Gouvenaars.
- Het cultureel ondernemerschap dat eerder al in de culturele sector is gestimuleerd, wordt verbreed en tot uitgangspunt voor alle organisaties, (sport)verenigingen en instellingen die subsidie ontvangen.
- We gaan voor een nullijn van de indexering van subsidiegelden voor 2015, en voor de periode daarna voor een afvlakking van de subsidiegelden, tenzij de betrokken instelling daarmee financieel dreigt om te vallen.

Ambtelijke organisatie

- De gemeente Gouda wil een moderne en aantrekkelijke werkgever zijn en blijven. Personeel is het grootste kapitaal van een overheidsorganisatie. Dat vraagt om een strategisch en toekomstbestendig HRM-beleid. Daarin zijn verjonging van het personeelsbestand (bijvoorbeeld via een trainee/stageprogramma in samenwerking met onderwijsinstellingen) en modernisering van arbeidsvoorwaarden belangrijke elementen.
- Vanuit de gedachte dat publieke taken zo efficiënt mogelijk worden uitgevoerd is het niettemin noodzakelijk verder te bezuinigen op de ambtelijke organisatie. De apparaatskosten dalen daarom, in aanvulling op de reeds ingeboekte bezuinigingen uit de vorige bestuursperiode, met een bedrag oplopend tot € 2,25 miljoen structureel vanaf 2018, waarvan € 1,75 miljoen aan loonkosten en € 0,5 miljoen aan overige bedrijfsvoeringskosten. Deze bezuinigingsopgave op het ambtelijk apparaat bekijken we jaarlijks opnieuw: indien er ruimte komt om de omvang en/of het tempo van de taakstelling te verhogen, zetten we daarop in.
- De ontwikkeling van de externe inhuur gaan we strak monitoren, vanuit de ambitie om dit bedrag verder te verlagen zonder dat daarbij de continuïteit in gevaar komt. In het bijzonder zetten we in op meer projectmatige inhuur in plaats van langdurige contracten met externen. Mogelijk is hier in regionaal verband nog synergie te vinden.

Investeringen

Wij willen extra middelen vrij maken om te investeren in Gouda, in eerste instantie op de drie speerpunten uit het beleidsakkoord. Dat betekent dat wij geld reserveren voor de versterking van de lokale economie en de werkgelegenheid, in het sociale domein en ter vergroting van de aantrekkingskracht van de stad. Daar hoort ook een budget bij voor burgerinitiatieven. In tweede instantie willen wij ook lastenverlichting mogelijk maken.

Concreet stellen we middelen beschikbaar voor:

- initiatieven vanuit de stad, onder andere door continuering van de regeling Goed voor Gouda
- de uitvoering van het Actieprogramma Economie
- de acquisitie van bedrijven en het creëren van werkgelegenheid
- de aanpak van leegstand
- stadsmarketing, evenementen en toerisme
- het terrassenbeleid
- regionale samenwerking
- een kinderfonds
- een cultuur- en erfgoedfonds
- een maatschappelijke vergroeningsagenda / duurzaamheid
- de aanschaf van een nieuw parkeerverwijssysteem
- het continueren van de startersleningen
- de reductie van de hondenbelasting.

De omvang van de investeringen en de fasering daarin maken onderdeel uit van de programmabegroting 2015-2018.

colofon

uitgave: gemeente Gouda
foto's: John van Meeteren, Wendy Meijerink, Pim Mul, Sandra Zeilstra
oplage: 100
druk: Twigt Grafimedia bv

© gemeente Gouda, juni 2014